

MALACOLOGISCHE NOTITIES UIT DRENTHE

In de eerste week van de maand april (1971) ontdekte ik langs de benedenloop van de Apserveense Aa en de Vledder Aa, daar waar deze beken uitmonden in de Steenwijker Aa, in zuidwest Drenthe, over een lengte van ongeveer een kilometer een groot aantal schilders- en zwanemossels langs de oever. Mijn eerste indruk was dat deze schelpen daar waren neêrgelgd door reigers, omdat enkele van deze vogels opvlogen bij mijn naderen. Maar een nadere beschouwing leerde me dat meestal ratten of visotters de oorzaak van dit verschijnsel zijn. Daar visotters hier niet voorkomen en reigers niet in zo'n groot aantal, ik heb er steeds maar twee gezien, ben ik tot de conclusie gekomen dat ratten de mossels uit het water hebben gesleept. Ondanks verschillende pogingen om dit waar te nemen, is het me niet gelukt, zowel vroeg in de morgen niet als 's avonds bij het invallen van de schemering.

Het blijkt dat een dergelijke waarneming eerder is beschreven door E.E. van der Voo (Levende Natuur, dec. 1965). Het betreft hier een waarneming onder de zelfde omstandigheden, langs de Haardijk in de gemeente Linschoten. Ook hier in de Steenwijker Aa was door een vrij lage waterstand aan beide oevers van de beek, een klein strandje ontstaan, waarop de mossels waren gedeponeerd. In tegenstelling echter tot de waarneming van Van der Voo, waarvan hij beschrijft dat de schelpen waren gekraakt, vond ik alleen de jongere exemplaren gekraakt, de oudere zwaardere schelpen waren alle nog heel en het doublet was opengetrokken. De bijgaande foto's van het artikel van Van der Voo tonen echter ook alleen kleinere schelpen. De grootste exemplaren van ongeveer 15 cm lengte lagen ongeopend met het dier er nog in op de oevers, en het is aannemelijk dat deze grote exemplaren niet geopend konden worden.

Ik telde langs de oevers, over een afstand van tien meter, gemiddeld 25 tot 30 mossels, voor ongeveer de helft bestaande uit de schildersmossel Unio pictorum en voor de andere-helft uit de zwanemossel Anodonta cygnea. De schelpen werden verder tot ver in de omtrek verspreid door vogels, die op de vleesresten afkwamen.

Lehmannia flava en Limax maximus onder de vloer.

In de zelfde week kreeg ik een tip van mijn buurvrouw om eens in haar kelder te komen kijken omdat ze last had van "grote gele slakken". Het bleek dat in haar kelder en onder de vloer vele jonge exemplaren van Lehmannia flava rondkropen. Twee volwassen exemplaren kon ik nog na haar schoonmaakwoede verzamelen. Een week later ontdekte zij nog een jonge Limax maximus in haar keukenkast. Ook onder andere vloeren en in kelders van dezelfde straat werden exemplaren van Lehmannia flava gevonden.

J.A.Zoer
Hoofdstraat 21,
Diever.

LITERATUUROPGAVEN UIT NIET-MALACOLOGISCHE TIJDSCHRIFTEN

- Dance, S.P., 1970. Trumpet ram's-horn snail in North Wales, Nature Wales 12:10-14.
- Gab, W.F., 1971. An experiment to determine substrate preference of the finger-nail clam, Sphaerium transversum (Say), Ecology 52: 367-371.
- Giesel, J.T., 1970. On the maintenance of a shell pattern and behaviour polymorphism in Acmaea digitalis, a limpet, Evolution 24: 98-120.
- Lloyd, D.C., 1970. The use of skin characters as an aid to the identification of the British species of Oxychilus (Fitzinger), J.Nat.Hist. 4: 531-534.
- Miles, P.M., 1970. Some observations on the black slug Arion ater L., Nature Wales 12: 84-88.

E.X. Maier